

Evropska nedelja mobilnosti 16 - 22. septembar 2014.

Gradovi predstavljaju mašine za život, a na nama je da te mašine učinimo humanijim. Stoga je fokus ovogodišnje nedelje mobilnosti na pretvaranju gradova u humane prostore, pogodne za život. Otvaranjem ulica i javnih prostora za šetnju i vožnju bicikla, vraćamo gradovima njihovu humanu dimenziju. Ove ulice su naše, zato i izbor mora biti naš!

Komesar za životnu sredinu, Janez Potočnik

Ovogodišnja Nedelja mobilnosti nam pokazuje da mobilnost utiče na kvalitet našeg života. Evropska komisija se obavezala na blisku saradnju sa gradovima radi unapređenja gradskog prevoza širom EU: jedan od primera je nedavna Inicijativa urbane mobilnosti koja je za cilj imala da olakša putovanje kroz grad i da ga učini ekološki prihvatljivijim. Kampanje Evropska nedelja mobilnosti i Napravi pravu kombinaciju nas podsećaju na činjenicu da promišljenim odabirom prevoza možemo uticati na razvoj gradova u kojima živimo.

Potpredsednik Komisije i komesar za transport, Sim Kalas

Naše ulice, naš izbor

Tokom većeg dela prošlog veka, urbana područja širom Evrope su se prilagođavala automobilima, često na račun ostalih vidova transporta. Prevlad privatnih vozila je dovela do zakrčenih ulica, zagađenih i bučnih gradova u kojima je život postao manje prijatan i zdrav.

Cilj Evropske nedelje mobilnosti u 2014. godini je da preispita naš doživljaj javnog prostora te da istraži vezu između korišćenja zemljišta i kvaliteta života. Ovogodišnji slogan „Naše ulice, naš izbor“ treba da podstakne na stvaranje onakvih gradova u kojima bi ljudi želeli da žive.

Pokret koji zahteva „vraćanje“ javnog prostora ljudima je na globalnom nivou sve jači. Primeri uključuju pretvaranje parkirališta u mini parkove, ulice koje se koriste za društvene aktivnosti ili prometne raskrsnice pretvorene u bašte kafića i restorana. Ukratko, ova godina je u znaku stavljanja ulica u službu ljudi.

Podsticanje održivih vidova prevoza sa neznatnim uticajem na životnu okolinu, koji istovremeno predstavljaju i rekreativne aktivnosti, poput šetnje ili vožnje bicikla, može učiniti javni prostor prijatnijim a vazduh u našim gradovima čistijim.

Način na koji je prostor oko nas iskorišćen i oblici transporta za koje smo se opredelili, utiču na nas nezavisno od veličine grada u kom živimo. Lokalne vlasti i šira javnost zajedničkim snagama mogu kreirati gradove u kojima će ljudi biti najvažniji.

Kako gradske vlasti mogu unaprediti kvalitet urbanog života?

- Razvojem održivih planova urbane mobilnosti i izradom urbanističkih planova koji su vođeni principima održive mobilnosti.
- Ograničavanjem pristupa motornim vozilima u određenim delovima grada i davanjem prednosti pešacima i biciklistima.
- Izgradnjom nove pešačke i biciklističke infrastrukture koja bi uključivala biciklističke staze odvojene od drumskog saobraćaja, proširenje pešačkih zona u parkovima i na gradskim trgovima, kao i olakšano parkiranje bicikala.
- Uvođenjem mera za ograničenje brzine i smanjenje saobraćajne buke.
- Podsticanjem zaposlenih u javnim ustanovama da pešače ili voze bicikl do posla, čime bi pružili primer svojim sugrađanima.
- Sprovođenjem kampanja i razvijanjem projekata koji bi meštanima i turistima predložili alternativne načine upoznavanja grada, kao što su pešački izleti i maršrute za razgledanje grada.

Među tematskim smernicama pronađite još načina na koje se lokalne vlasti mogu pozabaviti ovim pitanjem: www.mobilityweek.eu

Kako građani mogu unaprediti kvalitet gradskog života?

- Promenom ili kombinovanjem načina kretanja po gradu - bilo javnim prevozom, biciklom ili pešačenjem.
- Dobijanjem dozvole za organizovanje društvenih događaja i festivala na ulicama, kako bi se iskoristila prednost druženja u susedstvu.
- Organizovanjem grupnih vožnji: na ovaj način se štedi novac i smanjuje emisija štetnih gasova, a auto se čuva za prilike u kojima je zaista neophodan.
- Započinjanjem dijaloga sa predstavnicima lokalne vlasti o stvaranju gradskih područja i maršruta pogodnih za pešačenje i biciklizam.

O Evropskoj nedelji mobilnosti

Evropska nedelja mobilnosti je godišnja kampanja urbane mobilnosti, organizovana uz političku i finansijsku podršku Generalnog direktorata za transport Evropske komisije.

Cilj kampanje, koja traje od 16. do 22. septembra svake godine, jeste da podstakne lokalne vlasti širom Evrope da sprovedu i unaprede mere održivog prevoza te da pozovu širu javnost da isproba alternativne vidove transporta.

Nedelja mobilnosti se završava događajem pod nazivom „U gradu bez mog automobila!“, tokom kog gradovi, bar na jedan dan, izdvajaju jedno ili više urbanih područja i namenjuju ih isključivo pešacima, biciklistima i javnom prevozu.

Od svog začetka 2002. godine, uticaj Evropske nedelje mobilnosti ne prestaje da raste, kako u Evropi tako i širom sveta: 2013. godine kampanja je zvanično obuhvatila 1.931 grad u 47 zemalja sveta.

Broj do sada sprovedenih mera je 8.623 a većina ih je usmerena na pešačku i biciklističku infrastrukturu, unapređenje i veću dostupnost usluga javnog prevoza, kao i na podizanje svesti o održivim putničkim navikama.

Kako lokalne vlasti mogu da učestvuju?

- Registrujte događaje koje organizujete na: www.mobilityweek.eu
- Potpišite Povelju o pristupanju Evropskoj nedelji mobilnosti.

Šta treba da uradite:

- Organizujte aktivnosti u trajanju od sedam dana na temu „Naše ulice, naš izbor“.
- Sprovedite makar jednu trajnu meru koja će doprineti prelasku na ekološki prihvatljivije vidove prevoza uz izmeštanje drumskih saobraćajnica.
- Organizujte događaj „U gradu bez mog automobila!“. Izdvojite jedno ili više područja u gradu i namenite ih isključivo pešacima, biciklistima i javnom prevozu makar na jedan dan. Poželjno je da ovo bude u ponedeljak, 22. septembra 2014.

Kontaktirajte Evropski info kutak ili nacionalnog koordinatora u vašoj zemlji. Na našoj veb stranici možete preuzeti publikacije i alate koji će vam pomoći da organizujete Nedelju mobilnosti na lokalnom nivou: www.mobilityweek.eu

Nagrada Evropske nedelje mobilnosti

Nakon održane Evropske nedelje mobilnosti, manja mesta i gradovi mogu konkurisati za nagradu Evropske nedelje mobilnosti. Prijave procenjuje žiri nezavisnih stručnjaka a pobjedničkom gradu se ukazuje čast na prestižnoj ceremoniji dodele nagrada u Briselu čiji su domaćini komesari za životnu sredinu i transport.

I pobjednik je... Ljubljana!

Tokom Evropske nedelje mobilnosti, prestonica Slovenije je dokazala posvećenost principima održive mobilnosti uključivanjem različitih aktera u transportne aktivnosti. Škole i obdaništa su učestvovali u preko 250 događaja sa ciljem podizanja svesti dece o kvalitetu vazduha i bezbednosti transporta. Na dan bez automobila, u Ljubljani je ograničen pristup automobilima na jednom od najprometnijih gradskih bulevara. Sada se ovaj deo grada postepeno preoblikuje u pešačku zonu.

Dodatne informacije

www.mobilityweek.eu

European Info Point

EUROCITIES

1 Square de Meeûs / B-1000 Brussels – BELGIUM

Tel: +32 2 552 08 66 – Fax: +32 2 552 08 89

peter.staelens@eurocities.eu

Politička i finansijska
podrška:

EVROPSKA KOMISIJA
Generalni direktorat za mobilnost i
transport
B-1049 Brisel - BELGIJA
www.ec.europa.eu/transport

Nacionalni koordinatori

Molimo kontaktirajte nacionalne koordinate kampanje Evropska nedelja mobilnosti i inicijative „U gradu bez mog automobila!“ u vašoj zemlji.

ALBANIJA - edersha@moe.gov.al / ARGENTINA - buenosaires.sostenible@gmail.com / AUSTRIJA - peter.czermak@klimabuendnis.at,
petra.voelkl@lebensministerium.at / BANGLADEŠ - safebangladesh@gmail.com / BELGIJA - info@duurzame-mobiliteit.be,
adukers@met.wallonie.be, ccheine@mrbc.irisnet.be, nheyvaert@delille.irisnet.be / BOSNA I HERCEGOVINA - tihomir.dakic@czzs.org /
BRAZIL - ruaviva@ruaviva.org.br, ruaviva@terra.com.br / BUGARSKA - rgrozeva@moew.government.bg /
KANADA - info@carfreeday.ca / KINA - tian_kai_83@qq.com / HRVATSKA - dino.kapuano@mzoip.hr /
KIPAR - ndikigoropoulou@environment.moa.gov.cy / ČEŠKA - lucie.erbenova@mzp.cz /
FINSKA - kaisa.kauhanen@motiva.fi, Sirpa.mustonen@motiva.fi, sara.lukkarinen@motiva.fi /
MAKEDONIJA - floran.ademi@gmail.com /
FRANCUSKA - fanny.de-montmagner@developpement-durable.gouv.fr / GRČKA - monika.themou@gmail.com, e.stamouli@prv.ypeka.gr,
evel_inastamouli.prv@gmail.com / MAĐARSKA - eva.szerencsi@nfm.gov.hu, imre.meszáros@nfm.gov.hu,
szabolcs.simon@nfm.gov.hu / ISLAND - bergthora.njala@umhverfissraduneyti.is / IRSKA - colette.o'brien@environ.ie / IZRAEL - megama@green.org.il /
ITALIJA - rossi.giovanna@minambiente.it / JAPAN - mochizuki@atelierudi.com / LETONIJA - Kristine.barsevska@varam.gov.lv / LIHTENŠTAJN -
markus.biedermann@rfl.lv.li / LITVANIJA - sr.karnackaite@am.lt / LUKSEMBURG - David.Everard@cdd.lu / MALTA - peter.p.barbara@transport.gov.mt / CRNA GORA - sladjana.lazarevic@bar.me /
HOLANDIJA - raymond.linssen@rwsleefomgeving.nl, Arjen.Kapteijns@minienm.nl / NORVEŠKA - malin.lerudsmoen@vegvesen.no,
kristin.rike@vegvesen.no, Eivin.winsvold@vegvesen.no / POLJSKA - aleksandra.mrowinska@mos.gov.pl,
magdalena.cheda@mos.gov.pl / PORTUGALIJA - carla.jorge@apambiente.pt / SRBIJA - info@bicikl.info / SLOVAČKA - peter.klucka@mindop.sk,
katarina.klapakova@enviro.gov.sk, miroslava.jancova@sazp.sk, katarina.jankovicova@enviro.gov.sk /
SLOVENIJA - Polona.Demsar-Mitrovic@gov.si / ŠPANIJA - SPerlado@magrama.es / ŠVEDSKA - birgitta.malmberg@naturvardsverket.se /
ŠVAJCARSKA - aline.trede@verkehrsclub.ch / TAJVAN - ga_Alex-chang@mail.taipei.gov.tw / UKRAJINA - lesya.loyko@forza.org.ua /
VELIKA BRITANIJA - sabrina@acttravelwise.org /

Partneri iz Evrope i sveta

Organizacije koje pružaju aktivnu podršku kampanji Evropske nedelje mobilnosti:

ACN - www.activecitizenship.net / AVERE - www.averere.org / CEMR - www.ccre.org / CER - www.cer.be / ECF - www.ecf.com /
EDF - www.edf-feph.org / EGWA - www.aevv-egwa.org / ERTICO - www.ertico.com / ETSC - www.etsc.be /
ETUC - www.etuc.org / European Schoolnet - www.eun.org / FEPA - www.pedestrians-europe.org / ISLENET - www.islenet.net /
NEW-IG - www.new-ig.eu / POLIS - www.polis-online.org / T&E - www.transportenvironment.org / UITP - www.uitp.org

16 - 22. septembar 2014.
Naše ulice, naš izbor

Inicijativa Evropske
komisije

www.mobilityweek.eu

Inicijativa Evropske
komisije

